

Ing. Martin Kolník hodnotenie drevín, arboristika
www.kolnik.sk telefón: 0908 166 522 e-mail: kolnik.veles@gmail.com

HODNOTENIE DREVÍN

Dreviny v kolízii s pripravovanou stavbou Jakobyho ulica 1, Košice

Dátum spracovania: január 2025

Ing. Martin Kolník zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb pre vyhotovenie dokumentácie ochrany prírody pre vybrané druhy dokumentácie ochrany prírody a krajiny podľa § 55 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny pod číslom F-77/2009.

Certifikovaný arborista ETW (european tree worker) číslo ID 005431

1. ÚČEL

Účelom dokumentu je zhodnotenie aktuálneho stavu kolíznych drevín rastúcich na vybratej časti pozemkov, a výpočet spoločenskej hodnoty pre potreby výrubového konania. Dreviny sa nachádzajú v kolízii s pripravovanou stavbou na ulici Jakobyho 1, Košice.

2. METODIKA A SPRACOVANIE

Metodika inventarizácie a hodnotenie drevín:

- Zhotoviteľ pri terénnom prieskume mal k dispozícii geodetické zameranie jednotlivých drevín, v digitálnej podobe vo formáte .dwg.
- **Inventarizačná tabuľka stromov obsahuje nasledovné údaje:**
 - *obvod kmeňa* bol odmeraný pásom. Veličina je udávaná v cm. Údaj bol zaokrúhľovaný smerom nahor. Obvod kmeňa sa určoval i u viackmenných stromov, pričom meraný bol každý kmeň daného stromu samostatne, meraný vo výške 130 cm (resp. v prsnej výške).

Spoločenská hodnota drevín: vypočítaná na základe platnej vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov (*novelizácia zákona č. 202/2024 Z.z.*). Na základe obvodu kmeňa bola stanovená základná hodnota drevín podľa druhu a typu dreviny, ktorá bola následne prepočítaná prirážkovými indexmi podľa charakteristiky drevín. Na výpočet celkovej spoločenskej hodnoty sa použili tieto indexy:

- - dlhovekosť / krátkovekosť drevín (podľa vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z.z.)
- - poškodenie - zdravotný stav a vitalita stromov
- - lokalizácia záujmového územia.

Na základe novelizovaného zákona o OPK, sa pre potreby výrubového povolenia konania počítala spoločenská hodnota len pre stromy s obvodom kmeňa nad 60cm.

Stupeň poškodenia: udáva kondičný stav dreviny z hľadiska pôsobenia negatívnych činiteľov (antropogénny tlak, vplyv patogénnych organizmov). Pre hodnotenie kondičného stavu je zvolená stupnica 0-5, kde

- 1 – ojedinelý výskyt pôvodcov ochorenia alebo drobné mechanické poškodenie
- 2 – výskyt húb a škodcov spôsobuje čiastočné presychanie koruny stromov 10-25%, alebo sú na kmeni dutiny alebo poškodenia malých rozmerov, stabilita nie je narušená
- 3 – koruna preschnutá na 26-60%, na kmeni sú väčšie dutiny prípadne vážnejšie mechanické poškodenie, stabilita môže byť narušená
- 4 - koruna je preschnutá nad 60%, na kmeni prípadne na hlavných kostrových konároch sú veľké dutiny, znížená je stabilita stromov, silné mechanické poškodenie
- 5 – stromy usychajúce alebo suché, fatálny výskyt húb a škodcov, výrazne narušená stabilita stromu, strom v havarijnom stave.

Pozn.: Hodnotenie stromov je spracované iba vizuálne zo zeme, a odborným posúdením stavu dreviny. Vizuálnym posúdením nie je možné odhaliť skryté defekty, a tak isto nie je možné odhaliť poškodenia a defekty na koreňoch bez viditeľných príznakov na povrchu pôdy (plodnice húb, trhliny na pôde...). Hodnotenie vychádza z aktuálneho stavu stromov v čase obhliadky a zahŕňa všetky nadobudnuté poznatky hodnotiteľa v danom čase. Hodnotenie a návrh zásahov vychádza primárne zo zdravotného stavu, perspektívy a prevádzkovej bezpečnosti stromu a je spracované bez ohľadu na budúce využívanie záujmovej plochy.

Literatúra

- STN 83 7010 Ochrana prírody, Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie, 2005
- Arboristický štandard 1.– rez stromov (DOI: <http://dx.doi.org/10.15414/2015.9788055213644>)
- Arboristický štandard 2.– ochrana drevín pri stavebnej činnosti
(DOI: <https://doi.org/10.15414/2018.9788055218960>)
- Arboristický štandard 4.– výsadba stromov a krov
(DOI: <https://doi.org/10.15414/2019.9788055221076>)
- Arboristický štandard 7.– úprava podmienok pre rast drevín v urbanizovanom prostredí
(DOI: <https://doi.org/10.15414/2022.9788055225685>)

3. VÝSLEDKY A HODNOTENIE

V tomto dokumente sú hodnotené dreviny na záujmovom území – lokalita - priestor za polyfunkčnou budovou na Jakobyho ulici, v Košiciach, ktoré sú v kolízii s pripravovanou stavbou. Dreviny sa nachádzajú za budovou v zelených plochách vedľa asfaltových plôch a parkovacích miest. Ostatné nehodnotené stromy ktoré sa nachádzajú na ploche aktuálne niesú v kolízii so stavbou. Stromy popri oplotení – izolačná zeleň v priemernej kvalite, vysadené v príliš hustom spone. Pagaštan konský – č.9., vo vyhovujúcom stave, koreňový priestor obmedzený asfaltom. Borovice lesné – okrem jednej (č.14) sú stromy vo vyhovujúcom stave, z toho strom č. 13 v nadpriemernej kondícii a stave.

Spoločenská hodnota všetkých hodnotených drevín ktoré sa nachádzajú na záujmovom území a spadajú pod výrubové povoloňacie konanie je: **18 226,48 - €**. Strom č. 4 – lipa nespadá pod výrubové povoloňacie konanie, preto mu nebola počítaná spoločenská hodnota.

Tabuľka riešených stromov:

IČ	Názov slovenský	Názov vedecký	obvod kmeňa (cm)	St. poč.	Zákl. spol. hod (€)	věk K1	počk. K2	Spoloč. hod. celk. (€)
1	breza previsnutá	<i>Betula pendula</i>	88	1	921	0,9	1	828,90
2	breza previsnutá	<i>Betula pendula</i>	87	1	921	0,9	1	828,90
3	lipa malolistá	<i>Tilia cordata</i>	75	2	783	1,1	0,8	689,04
4	lipa malolistá	<i>Tilia cordata</i>	58	3	0	1,1	0,6	0,00
5	lipa malolistá	<i>Tilia cordata</i>	67	3	691	1,1	0,6	456,06
6	lipa malolistá	<i>Tilia cordata</i>	79	2	783	1,1	0,8	689,04
7	breza previsnutá	<i>Betula pendula</i>	139	2	1612	0,9	0,8	1160,64
8	javor horský	<i>Acer pseudoplatanus</i>	97	1	1059	1,1	1	1164,90
9	pagaštan konský	<i>Aesculus hippocastanum</i>	164	1	1796	1	1	1796,00
10	borovica lesná	<i>Pinus sylvestris</i>	108	1	1520	1	1	1520,00
11	borovica lesná	<i>Pinus sylvestris</i>	138	1	2073	1	1	2073,00
12	borovica lesná	<i>Pinus sylvestris</i>	142	1	2073	1	1	2073,00
13	borovica lesná	<i>Pinus sylvestris</i>	170	1	2349	1	1	2349,00
14	borovica lesná	<i>Pinus sylvestris</i>	104	2	1520	1	0,8	1216,00
15	borovica lesná	<i>Pinus sylvestris</i>	94	1	1382	1	1	1382,00

18226,48

4. NÁVRH NA ZÁSAHY

Výrubu:

Na okamžitý výrub z hľadiska nevyhovujúceho zdravotného stavu niesú určené žiadne stromy. Z hľadiska kolízie so stavbou sú na výrub určené všetky hodnotené stromy.

Spoločenská hodnota všetkých drevín ktoré sa nachádzajú na záujmovom území a spadajú pod výrubové povoloňacie konanie je: **18 226,48 - €**.

Jeden strom (č.4) nespadá pod výrubové povoloňacie konanie.

V prípade odstraňovania drevín, na ktoré je potrebné povoloňacie konanie, je potrebné dostatočne včas požiadať o ich výrub kompetentný orgán ochrany prírody. Hodnotu za ktorú je potrebné realizovať náhradnú výsadbu určí orgán ochrany prírody. Maximálne však do výšky spoločenskej hodnoty odstraňovaných drevín.

Stromy v havarijnom stave, a invázne dreviny nespádajú do povoloňacieho procesu, a je potrebné ich odstránenie v čo najkratšej dobe. Po výrube je však potrebné spolu s fotodokumentáciou poslať oznámenie príslušnému orgánu o výrube tohto stromu.

5. VŠEOBECNÁ OCHRANA DREVÍN

Ochrana stromov pri stavebnej činnosti: V prípade stavebnej činnosti na ploche v blízkosti stromov, je nutné riadiť sa arboristickým štandardom – Ochrana drevín pri stavebnej činnosti. (Štandard je voľne stiahnuteľný z priloženého odkazu). Je dôležité aby sa dodržiavanie tohto štandardu dalo ako podmienka jak projektantom, tak aj realizátorom prác. Pred začiatkom stavebnej činnosti, už vo fáze projektovania, je potrebné aby bol zároveň vyhotovený projekt ochrany stromov pri stavebnej činnosti. V ideálnom prípade aj stanoviť pri stavebných prácach certifikovaného arboristu ako odborný dozor.

Počas stavebných prác musí byť dodržané ochranné pásmo stromov v blízkosti stavebnej činnosti.

Ošetrovanie drevín: Prípadné ošetrovanie ostávajúcich drevín je potrebné zveriť certifikovanému arboristovi (ETW -European tree worker, ISA certified Arborist. alebo ČCA – český certifikovaný arborista úroveň stromolezec), alebo odbornej arboristickej firme pracujúcej minimálne podľa normy STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie, a arboristického štandardu rez stromov, ktorá má aspoň jedného certifikovaného arboristu. Je to preto, aby sa predišlo neodborným zásahom poškodzujúcim dreviny. Štandardne sa rany po orezoch nezatierajú!

Výsadby: Prípadné výsadby, je potrebné premyslieť a prekonzultovať s krajinným architektom, a arboristom, s dohľadom KPU. V ideálnom prípade nechať si vypracovať projekt sadových úprav od krajinného architekta (Ktorý spolupracuje s arboristom). Výsadby je nutné realizovať v súlade s arboristickým štandardom č. 4 – výsadba stromov a krov (viď literatúra). Používanie netkaných geotextílií pri mulčovaní vysádzaných drevín, alebo rastlín všeobecne, je nanajvýš nevhodné! Netkané geotextílie degradujú pôdu. Používanie tzv. „zavlažovacích perforovaných hadíc, je prinajlepšom diskutabilné a často krát skôr kontraproduktívne. Skôr je vhodné dbať na veľkorysú závlahovú misy alebo zavlažovacie lemy, individuálne v prípade potreby doplnené krátkodobou o zavlažovacie vaky.

Úprava podmienok pre rast drevín: Prípadné zásahy do stanovištných podmienok rastu drevín, úprava prekoreniteľného priestoru, vlastností pôdy, zavlažovanie atď. musia byť v súlade s Arboristickým štandardom č.7 Úprava podmienok pre rast drevín v urbanizovanom prostredí.

V Prešove, 21.01.2025

Vypracoval: Ing. Martin Kolník

